

Status
B - Geheim met termijn

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
21 november 2017

Eindtermijn
21 november 2017

Onderwerp

Vaststelling verrekening grenscorrectie Nissewaard en Hellevoetsluis

Publiekssamenvatting

Op 8 november 2017 is door Provinciale Staten ingestemd met de grenscorrectie tussen Nissewaard en Hellevoetsluis. Het dorp Oudenhoorn gaat daardoor per 1 januari 2018 over naar de gemeente Hellevoetsluis. Tussen beide gemeenten kan dan een verrekening plaatsvinden. Deze verrekening wordt vastgesteld door Gedeputeerde Staten. Het bedrag van verrekening is door Gedeputeerde Staten voorlopig vastgesteld op een totaal bedrag van € 9.452.472,-. De gemeenten zullen hierover worden gehoord. Daarna zullen Gedeputeerde Staten overgaan tot het definitief vaststellen van de verrekening, waarbij Hellevoetsluis het door GS vast te stellen bedrag betaalt aan Nissewaard.

Advies

1. De verrekening van de gemeente Hellevoetsluis aan gemeente Nissewaard voorlopig vast te stellen op € 6.287.790 voor afkoop jaarlijks nadelig resultaat Nissewaard, volgens de uitgangspunten van het rapport APE Public Economics (APE) van 14 november 2017;
2. De verrekening van de gemeenten Hellevoetsluis aan gemeente Nissewaard voorlopig vast te stellen op € 3.754.682 voor overname van de activa in het gebied;
3. Het op de verrekening van punt 1 in mindering te brengen het aandeel van Oudenhoorn in de reserves en voorzieningen van gemeente Nissewaard voorlopig vast te stellen op € 590.000;
4. De brief aan de gemeenten vast te stellen, waarin wordt aangegeven dat de berekening voorlopig is vastgesteld op basis van het onder 1 tot 3 gestelde en dat wij de gemeenten Nissewaard en Hellevoetsluis hierover zullen horen;
5. De brief aan Nissewaard vast te stellen, waarin een antwoord wordt gegeven op de brief van Nissewaard van 1 november 2017;
6. De publiekssamenvatting over de verrekening grenscorrectie Nissewaard en Hellevoetsluis vast te stellen;

7. Geheimhouding op te leggen op de besluiten 1 tot en met 5 en de onderliggende stukken op basis van artikel 55, eerste lid, van de Provinciewet en artikel 10, tweede lid, onder f. van de Wet openbaarheid van bestuur. Deze geheimhouding vervalt na de verzending van de brief aan de gemeenten Nissewaard en Hellevoetsluis.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging tot redactionele wijziging in punt 1 (gemeente) en 7 (Hellevoetsluis) en precieze notering van het totaal bedrag (€ 9.452.472,-).

Bijlagen

- Externe review financiële verrekening grenscorrectie Oudenhoorn versie 14 november 2017
- Brief aan de colleges van burgemeester en wethouders van gemeenten Nissewaard en Hellevoetsluis

1 Toelichting voor het College

Provinciale Staten hebben op 8 november 2017 unaniem ingestemd met de Herindelingsregeling Nissewaard en Hellevoetsluis. Met dit besluit gaat het dorp Oudenhoorn middels een grenscorrectie over van de gemeente Nissewaard naar de gemeente Hellevoetsluis.

In artikel 50, lid 1, van de Wet algemene regels herindeling (Wet Arhi) is bepaald dat, indien in verband met het gestelde artikel 39, 41, 44, 45 en 48 van de Wet Arhi, een verrekening tussen gemeenten dient plaats te vinden, Gedeputeerde Staten van de betrokken provincie, de besturen van die gemeenten gehoord, het bedrag en zo nodig de wijze van betaling vaststellen. Dit artikel is derhalve ook van toepassing op de grenscorrectie van Nissewaard en Hellevoetsluis.

Voor de start van de Arhi-procedure en tijdens de Arhi-procedure is er vele malen gesproken over de verrekening die kan plaatsvinden als gevolg van de grenscorrectie Nissewaard en Hellevoetsluis. De gemeente Nissewaard heeft in 2015 op basis van de 'Onderzoeksrapportage voornemen grenscorrectie Oudenhoorn' besloten dat budgettaire neutraliteit voor de gemeente Nissewaard een leidende voorwaarde is bij een grenscorrectie. Vervolgens hebben Nissewaard en Hellevoetsluis gesprekken gevoerd of een grenscorrectie kansrijk was. Hieruit bleek dat er een niet overbrugbaar groot berekeningsverschil was. Op 10 december 2015 werd in de raad van Hellevoetsluis een motie aangenomen waarin werd besloten ons college te benaderen met het verzoek te bemiddelen in deze kwestie.

In een bestuurlijk overleg op 21 december 2016 is tussen gedeputeerde Van der Sande en bestuurders van beide gemeenten afgesproken dat opnieuw wordt gekeken of er overeenstemming mogelijk is over de financiële effecten van een grenscorrectie Oudenhoorn. Na het bestuurlijke overleg hebben meerdere ambtelijke overleggen plaatsgevonden waarin is gesproken over mogelijke financiële consequenties en risico's die daarmee samenhangen. Hieruit volgde geen gedragen voorstel door beide gemeenten.

Om uit deze impasse te komen, heeft gedeputeerde Van der Sande op 23 maart 2017 overleg gevoerd met een delegatie van burgemeester en wethouders van Nissewaard en Hellevoetsluis. Hierin is een eindbod door de provincie ingebracht ten aanzien van het door Hellevoetsluis aan Nissewaard te betalen bedrag bij een overgang van Oudenhoorn naar Hellevoetsluis.

Het eindbod luidde:

De gemeente Hellevoetsluis vergoedt het nadelige resultaat van Nissewaard door betaling van een bedrag van € 6,8 miljoen. Hierbij is rekening gehouden met de –in goed onderling ambtelijk overleg- ingeschatte mutaties in lasten en baten waarbij risico's worden gedeeld door beide gemeenten. De afkoopsom is gebaseerd op een periode van 10 jaar. Daarnaast wordt meegerekend de meerinkomsten van Hellevoetsluis uit het gemeentefonds, rekening houdend met enige onzekerheid t.a.v. inkomsten/uitgaven, per saldo zijnde € 100.000 op jaarbasis (in de berekening opgenomen onder 'Risicoafdekking uit Algemeen Uitkering').

De afkoop van de inkomstenderving Akkerranden ad. € 1,5 miljoen maakt deel uit van het bedrag van € 6,8 miljoen, maar wordt pas conform het nu berekende bedrag voor 10 jaar uitgekeerd

vanaf het moment dat Akkerranden daadwerkelijk wordt gerealiseerd. Indien Hellevoetsluis afziet van de geplande bebouwing, wordt het bedrag onverminderd uitgekeerd. Indien echter de Raad van State het aangepaste plan afkeurt, vindt geen verrekening plaats.

Voor de goede orde: bij het bedrag van € 6,8 miljoen komt nog het reeds besproken bedrag voor de overname van de kapitaalgoederen (boekwaarde: € 4,1 miljoen) – totaalbedrag dus € 10,9 miljoen.

Gedeputeerde Van der Sande heeft daarbij nadrukkelijk gemeld dat alle hier genoemde bedragen slechts geldigheid hebben bij de poging van de provincie de casus in der minne te schikken. Indien er geen akkoord wordt bereikt, vervalt daarmee de grond onder deze oplossing.

De raad van Hellevoetsluis heeft 24 mei 2017 ingestemd met dit provinciale eindbod. De raad van Nissewaard heeft dit op 17 mei 2017 niet gedaan. Hiermee was het provinciale eindbod niet meer geldig.

Omdat de gemeenten het niet eens zijn geworden over een verrekening is dit nu aan GS om te bepalen. Ter behoeve van het bepalen van deze verrekening heeft het extern deskundig bureau APE Public Economics (APE) de opdracht gekregen alle financiële zaken in beeld te brengen met betrekking tot balans en exploitatie, waaronder ook discussiepunten waarover nog geen overleg heeft plaatsgevonden. Dit is aan de gemeenten medegedeeld in een gezamenlijk overleg op 7 juni 2017.

Uitgangspunt voor APE is geweest dat naar de huidige situatie is gekeken, en niet naar toekomstige ontwikkelingen, omdat deze te onzeker zijn. Daardoor zijn toekomstige planologische ontwikkelingen (zoals de Akkerranden) en mogelijk ontwikkelingen in het sociale domein niet meegenomen in de berekeningen.

APE kwam uit op een totaalbedrag van € 9.452.472,-. Het onafhankelijke onderzoek van de extern deskundige heeft geleid tot een afkoopsom van circa € 5,5 miljoen voor het jaarlijkse nadelige resultaat van Nissewaard en circa € 4,0 miljoen voor overname van kapitaalgoederen. Later is gebleken dat vanwege een foutieve berekening in het rapport de afkoopsom voor het jaarlijks nadelige resultaat € 0,2 miljoen hoger zou moeten zijn, wat de uiteindelijke afkoop van het jaarlijks nadelige resultaat van Nissewaard op circa € 5,7 miljoen brengt. De berekening van de activawaarde is gedaan op basis van de laatst bekende stand ultimo 2016. Wanneer rekening wordt gehouden met de afschrijvingscomponent over 2017 zal de boekwaarde naar verwachting circa € 3,8 miljoen bedragen. Hierin zit inbegrepen de activa die in 2013 en 2014 door gemeente Bernisse in een keer zijn afgeschreven. Vaststelling van de daadwerkelijke afkoopsom van de activa wordt bepaald naar aanleiding van de stand per 31 december 2017 zoals opgenomen in de jaarrekening 2017 van Nissewaard en de activa die voorheen in een keer zijn afgeschreven.

Op verzoek van gemeente Hellevoetsluis is door beiden gemeenten gewerkt aan een schouw in het gebied, om meer zekerheid te krijgen over de waarde en staat van onderhoud van de kapitaalgoederen die zich daar bevinden. Het uitvoeren van een schouw is gebruikelijk bij een

herindeling/grenscorrectie maar vindt normaal gesproken in het opvolgende jaar plaats met de laatste jaarrekeningcijfers als uitgangspunt.

De gedeputeerde en betreffende gemeenten hebben echter gemeend vooraf meer zekerheid over de te betalen afkoopsom te verkrijgen, aangezien hier sprake is van een afkoopsom waar beide gemeenten zich in moeten kunnen vinden. Ook de uitkomst van deze schouw zal bij de afkoopsom worden betrokken

Op verzoek van de gemeente Hellevoetsluis zal na de definitieve vaststelling van de verrekening het betreffende bedrag op de rekening van de provincie worden gestort. De provincie zal dit bedrag overmaken aan de gemeente Nissewaard na effectivering van de grenscorrectie.

Financieel en fiscaal kader

De geldstroom van Hellevoetsluis naar Nissewaard loopt via de provincie; er zijn geen provinciale middelen bij het besluit aan de orde.

Juridisch kader

Indien sprake is van een verrekening stelt uw college het bedrag en zo nodig de wijze van betaling vast conform artikel 50 van de Wet algemene regels herindeling (Wet Arhi). In de Memorie van Toelichting van de Wet Arhi is aangegeven dat er slechts sprake is van een verrekening indien de billijkheid dat vereist. Bij het beoordelen van de vraag of er aanleiding is om tot verrekening over te gaan, ligt het in de reden om te kijken naar de totale – positieve en negatieve – financiële gevolgen voor de gemeenten. Het gaat om de samenhang. Het isoleren van één onderdeel kan een vertekend beeld geven.

In de Handreiking administratieve en organisatorische aspecten is aangegeven volgens welke uitgangspunten de verrekening tussen gemeenten plaatsvindt. Normaliter is uitgangspunt dat gemeenten de gelegenheid krijgen in overleg overeenstemming te bereiken over de elementen die voor verrekening in aanmerking komen. Bestaat overeenstemming dat wordt de verrekening over het algemeen ongewijzigd overgenomen en ongewijzigd vastgesteld. In de Wet Arhi is niet geregeld binnen welke termijn GS de verrekening moeten vaststellen.

De raad van Hellevoetsluis heeft in zijn zienswijze van 22 augustus 2017 aangegeven zich het recht voor te houden om in een later stadium, mocht GS over wens te gaan tot verrekening, desgewenst een nadere zienswijze in te dienen. In artikel 50, lid 1 is ook aangegeven dat het bedrag van de verrekening door GS wordt vastgesteld, gehoord hebbende de besturen van de gemeenten. Mede om die reden wordt voorgesteld het bedrag voorlopig vast te stellen. De andere reden is gelegen in het hanteren van de boekwaarde per 31 december 2017. In het rapport APE d.d. 13 juli 2017 is uitgegaan van de boekwaarde per 31 december 2016.

NB het bedrag van € 6.287.790 voor afkoop jaarlijks nadelig resultaat Nissewaard betreft een vrijwillige bijdrage overeengekomen tussen de gemeenten Hellevoetsluis en Nissewaard.

Tegen een besluit van GS tot de definitieve verrekening kan bezwaar- en beroep worden ingesteld in het kader van de Algemene wet bestuursrecht.

Geheimhouding wordt opgelegd op de besluiten 1 tot en met 5 en de onderliggende stukken op basis van artikel 55, eerste lid, van de Provinciewet en artikel 10, tweede lid, onder f, van de Wet openbaarheid van bestuur. Deze geheimhouding vervalt na de verzending aan de gemeenten Nissewaard en Hellevoetsluis. Geheimhouding is noodzakelijk zodat de portefeuillehouder persoonlijk met de gemeentebesturen contact kan opnemen over het besluit en het maken van een vervolgspraak alvorens het besluit openbaar wordt.

2 Proces

De gemeenten worden conform artikel 50 van de Wet Arhi eerst gehoord over het voornemen van GS tot het vaststellen van het bedrag van de verrekening. In een later stadium zullen GS het definitieve bedrag vaststellen.

3 Communicatiestrategie

De gemeentebesturen van Nissewaard en Hellevoetsluis worden gebeld over het besluit en benaderd voor een afspraak alvorens het besluit openbaar wordt. Een nieuwsbericht vindt pas plaats bij de definitieve vaststelling van de verrekening.